

- підвищити конкурентоспроможність завдяки використанню сучасних технологій і підходів.

Впровадження інноваційних стратегій дозволяє адаптуватися до нових викликів та забезпечувати безпеку і ефективність транспортних систем. З огляду на зростання рівня невизначеності та глобальних ризиків, інновації в управлінні ризиками стають необхідністю для транспортних компаній, що прагнуть не лише вижити, але й розвиватися у мінливих умовах сучасного світу.

ФАКТОРНИЙ АНАЛІЗ УПРАВЛІННЯ ІННОВАЦІЯМИ

Прокопенко М.В., старший викладач

Шутяєв О.А.

Харківський національний автомобільно – дорожній університет

Інновації традиційно вважаються необхідним та обов'язковим фактором конкурентоспроможності та успіху підприємницької діяльності.

В науковій літературі з управління інноваціями обговорюються фактори, що впливають на здатність організацій до інновацій, причому розглядаються вони як взаємовиключні – кожен фактор має індивідуальний вплив на інновації. Взаємозв'язки між факторами та вплив цих взаємозв'язків на інновації значною мірою ігноруються. Це означає, що кумулятивний ефект факторів та їх взаємозв'язків не повністю зрозумілі та розкриті.

При цьому існує низка критичних взаємозв'язків, які необхідно вивчити докладніше для розуміння ступеня їхнього впливу на здатність організації керувати інноваціями. Інноваційний процес сам собою є чинником, який у тому чи іншій мірою впливають й інші значимі чинники.

Ряд факторів «впливу» є екзогенними, що означає, що на них не впливають інші фактори моделі. Ці чинники групуються разом, впливаючи на адміністрування, персонал та інноваційний процес загалом.

Згруповані екзогенні фактори, умовно кажучи, утворюють основу «інноваційної піраміди». Це доводить, що вони є основними чинниками, такими як організаційна структура та корпоративна стратегія. Адміністрація та персонал є посередниками між організацією та інноваційним процесом. Саме співробітники організації "живлять" інноваційний процес ідеями.

Інноваційний процес розташований на вершині умовної піраміди, оскільки це єдиний ендогенний фактор моделі. Роль організаційної культури у тому, що вона постійно розвивається і еволюціонує. У міру того, як вносяться зміни на рівнях піраміди, організаційна культура також змінюється та забезпечує процес, що породжує (або пригнічує) інновації.

Виділяють основні фактори, що впливають на здатність організації керувати інноваціями, а саме:

- стиль управління;
- лідерство;
- ресурси;

- організаційна структура;
- технології;
- управління технологіями;
- корпоративна стратегія;
- співробітники;
- інноваційний процес.

Організаційна культура є ключовим фактором в управлінні інноваціями. Це фактор, який впливає на всі інші і який також впливають зміни в інших факторах. Тому ми можемо зробити висновок, що організаційна культура виникає та розвивається у вигляді змін в інших супутніх факторах.

Існують спільні взаємозв'язки, що існують між цими факторами, і те, як вони можуть впливати на управління інноваціями. Вивчаючи ці взаємозв'язки, можна побачити, що існує ряд екзогенних факторів, на які не впливають жодні інші фактори моделі.

Ці екзогенні фактори:

- технології;
- організаційна структура;
- ресурси;
- стиль управління;
- лідерство.

Це означає, що ці фактори відіграють важливу роль у попередній фазі ефективного керування інноваціями. Інноваційний процес є єдиним ендогенним фактором у моделі, що означає, що він не впливає на жодний інший фактор у моделі, хоча на нього впливають інші фактори в моделі.

Інноваційний процес є ключовим чинником, який впливають інші чинники, що передбачає, що інші чинники впливають здатність організацій управляти інноваціями через посередницький ефект інноваційного процесу.

Управлінські наслідки роботи над впровадженням інновацій подвійні.

По-перше, організації повинні зрозуміти, як перераховані вище фактори впливають на їх здатність керувати інноваціями, і можуть розглянути природу факторів, які в даний час присутні в їх організаціях.

По-друге, організації мають прийняти, що це чинники не діють незалежно друг від друга, а взаємопов'язані. Вони можуть використовувати модель як інструмент впливу, адже використання одного фактору вплине на низку інших факторів інноваційного розвитку.

Практичний висновок полягає у тому, що ця модель надає концептуальну основу подальшого дослідження. Оскільки модель, представлена у цьому дослідженні індуктивно розроблена з урахуванням літератури, її необхідно перевірити у наступних емпіричних дослідженнях, щоб перевірити її обґрунтованість і релевантність. Модель може бути використана для розробки низки гіпотез, які можуть бути перевірені в організаціях, щоб зрозуміти, чи є насправді в організаційному контексті зв'язки між цими факторами.

Література:

1. Гринько Т В., Гвініашвілі Т З., Романова Л. П. Науково-методичний підхід до формування механізму управління розвитком інноваційного потенціалу підприємства. *Innovation and Sustainability*. 2022. № 4. С. 30-38.
2. Шаповалова А. О. Розвиток інноваційної діяльності малих та середніх підприємств: дис....доктора філософії: 051. Харків, 2022. 278 с.
3. Гринько Т В., Гвініашвілі Т З., Морока Д. М. Особливості та пріоритети інноваційного розвитку підприємницьких структур в сучасних мінливих умовах. *Економічний простір*. 2021. № 175. С. 52-58.

НАПРЯМИ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ВІТЧИЗНЯНИХ ПІДПРИЄМСТВ АВТОМОБІЛЬНОГО ТРАНСПОРТУ В УМОВАХ ОБМЕЖЕНИХ ФІНАНСОВИХ РЕСУРСІВ

*Хоменко Н. В., аспірант
Національний транспортний університет*

Українські підприємства, які третій рік здійснюють свою господарську діяльність в умовах військового стану через повномасштабне вторгнення РФ, змушені долати багато проблем – значне скорочення кількості споживачів та платоспроможного попиту, втрата приміщень та обладнання через ракетні удари, погіршення логістичних ланцюгів, втрата прибутку тощо. Однією з найбільших проблем є недостатність фінансових ресурсів для функціонування та розвитку, а також втрата інвестиційної привабливості для їх залучення. Тому вітчизняні підприємства автомобільного транспорту, які потребують оновлення автопарку, модернізації основних засобів, змушені шукати шляхи інноваційного розвитку, які не потребують значних фінансових вкладень, адже впровадження інновацій – одна з умов їх подальшого розвитку та конкурентоспроможності.

В умовах воєнного стану українські підприємства автомобільного транспорту компаній змушені адаптувати свою роботу до нових реалій, забезпечуючи безпеку працівників та клієнтів, оптимізацію витрат та збереження персоналу, що є вкрай непростим завданням. Більше того, «військові дії на території України значно посилили процеси деградації інноваційних екосистем» [1, с. 66]. Зокрема, у цих умовах постає нагальна потреба в інноваційному розвитку, що дозволило б підприємствам підвищити ефективність використання ресурсів, адаптуватися до мінливих ринкових та політичних умов, оптимізувати процеси та покращити управлінську діяльність. Інноваційні підходи до управління підприємствами, запровадження сучасних технологій та маркетингових рішень покликані значно підвищити конкурентоспроможність підприємств, дозволяючи їм працювати продуктивніше навіть в умовах обмежених фінансових ресурсів. Однак впровадження таких рішень часто вимагає додаткового фінансування, якого наразі підприємствам бракує через зниження загального економічного потенціалу країни, спричиненого війною.